

IŠLAIDŲ TINKAMUMO REIKALAVIMAI

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (1)

Projektų išlaidoms taikomi **bendrieji reikalavimai** nustatyti Projektų taisyklių VI skyriaus 32 skirsnyje:

- ✓ Išlaidos turi būti būtinos projektams įgyvendinti, t. y., prisidėti prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo, ir turi būti numatytos projekto sutartyje;
- ✓ Išlaidos turi būti patirtos ir apmokėtos tinkamu finansuoti laikotarpiu - nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d., **su sąlyga, kad visos projekto veiklos nėra baigtos iki pareiškėjui pateikiant paraišką**;
- ✓ Kiekvienam projektui taikomas projekto išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpis nustatomas projekto sutartyje;
- ✓ Išlaidos turi būti patirtos projekto vykdytojo ir partnerio*.

Išlaidų tinkamumą reglamentuoja Rekomendacijos, kurių tikslas – **padėti** įvertinti projektų išlaidų atitiktį ES struktūrinių fondų finansavimo reikalavimams.

* - pagal Aprašo 13 punktą projektai įgyvendinami be partnerių.

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (2)

Netinkamos finansuoti išlaidos

Detalus netinkamų finansuoti išlaidų sąrašas pateikiamas Projektų taisyklių VI skyriaus 34 skirsnyje bei detalizuotas Aprašo 32 p.

Netinkamos finansuoti išlaidos (pavyzdžiai):

- ✓ Išlaidos, kurios padidina projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės (*projektinio pasiūlymo ir paraiškos rengimo išlaidos*);
- ✓ Nepagrįstai didelės išlaidos. Įgyvendinančioji institucija turi teisę atlikusi rinkos kainų analizę pripažinti netinkamomis finansuoti tą išlaidų dalį, kuri viršija analizės išvadoje nurodytą konkrečiai investicijai nustatytą didžiausią rinkos kainą;
- ✓ Išlaidos, patirtos vykdant sutartis (jų dalį), sudarytas su tarpininkais ar konsultantais, kuriose darbų ar paslaugų kaina siejama su išlaidų dydžiu, nepagrįstu faktine atlikto darbo ar suteiktų paslaugų verte (*sėkmės mokestis mokamas konsultantams už paraiškos parengimą*).

SVARBU:

Projekto biudžete nurodomos tik tinkamos finansuoti išlaidos

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (3)

Netinkamos finansuoti išlaidos

SVARBU:

Netinkama finansuoti projekto lėšomis:

- ✓ Pagal Veiksmų plano 8.3 papunktį įsigytų gyvenamosios paskirties vieno, dviejų, trijų ir daugiau butų (daugiabučių) pastatų (namų), atskirų butų **(išskyrus gyvenamosios paskirties patalpas/butus, kurie išbraukti iš savivaldybės gyvenamųjų patalpų apskaitos ir pripažinti netinkamais gyventi)** rekonstravimo ir atnaujinimo (modernizavimo) išlaidos;
- ✓ Esamų socialinių būstų remonto, rekonstravimo ir atnaujinimo (modernizavimo) bei žemės sklypo įsigijimo išlaidos.

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (4)

Pagal Aprašą netinkamos finansuoti išlaidos:

- ✓ Žemės įsigijimo išlaidos;
- ✓ Įrangos, įrenginių ir kito turto įsigijimo išlaidos;

Išimtys:

- viryklių (gali būti kartu su orkaite) įsigijimas;
- įrangos, skirtos neįgaliems asmenims ir naudojamos būsto viduje įsigijimas
Įvairaus tipo perkėlimo įranga (mobilių keltuvų, perkėlimo sistemų), naudojama asmeniui pakelti iš lovos ar perkelti būste iš vienos vietos į kitą;

Suolelis vonios kambariui (persėsti į vonią) arba atlenkiama dušo kėdutė.

- ✓ Projekto vykdymo išlaidos;

Išimtys:

- Investicinio projekto parengimo išlaidos, jeigu jos yra būtinos ir neviršija 10.000 Eur sumos.

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (5)

Atlenkiama dušo kėdutė:

Suolelis vonios kambariui:

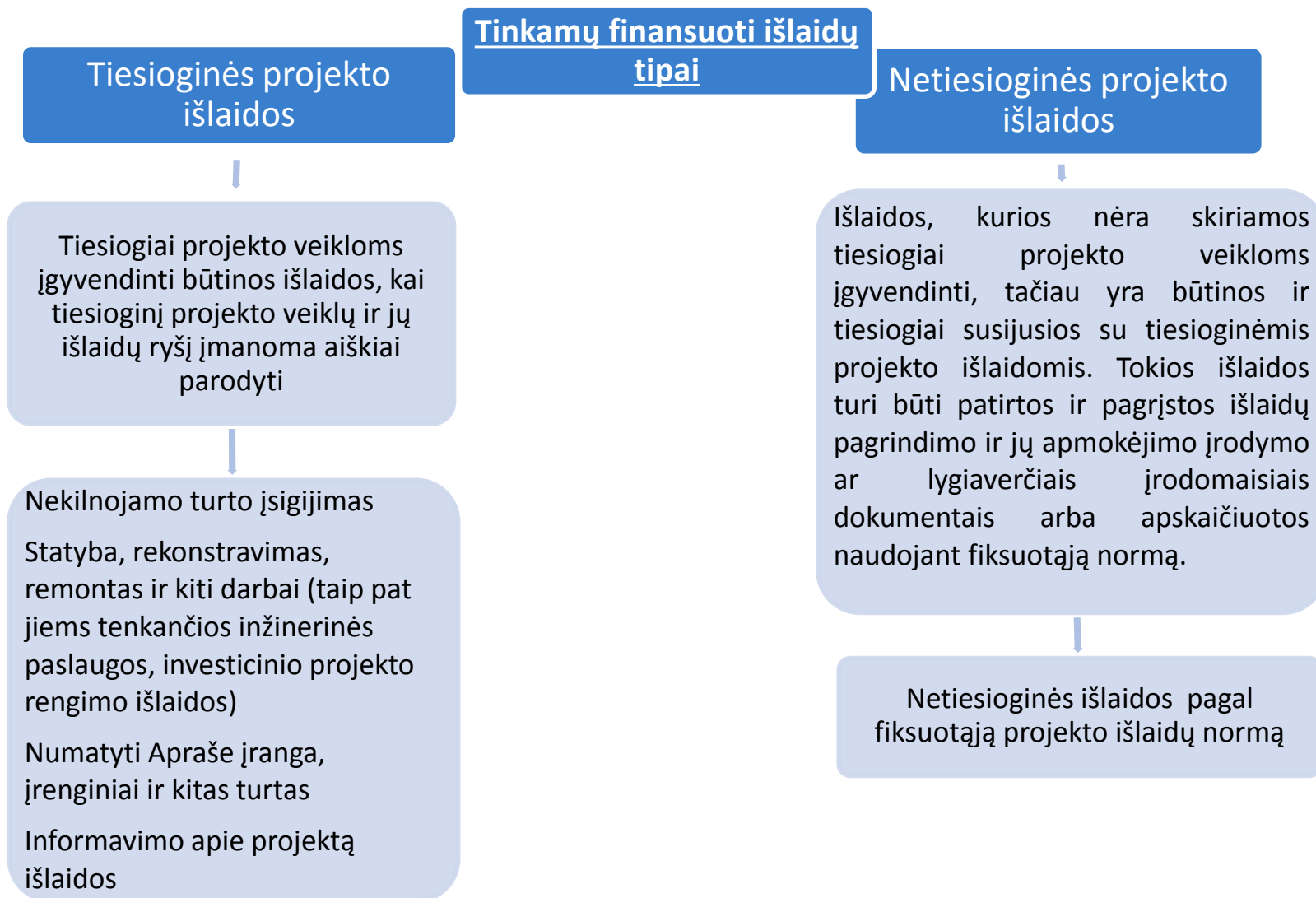

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (6)

Mobilus keltuvas:

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (7)

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (8)

Pagal Aprašą tinkamos finansuoti nekilnojamo turto įsigijimo išlaidos:

- ✓ Nekilnojamojo turto, t. y. jau pastatytų pastatų, patalpų, pirkimo išlaidos, jeigu įsigytame pastate, statinyje ar patalpoje veiklą vykdo biudžetinė įstaiga arba teisės aktuose nustatytas viešąsias paslaugas teikianti institucija ar įstaiga
- ✓ Nepriklausomo turto vertintojo nekilnojamojo turto rinkos vertės ataskaitos parengimo išlaidos (jei reikalaujama pateikti ataskaitą);
- ✓ Išlaidos notarui už sandorio įforminimą;
- ✓ Įsigyto nekilnojamojo turto draudimo, kadastrinių matavimų, teisinės registracijos išlaidos ir kt.

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (9)

Netiesioginės išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą

Fiksuotoji norma – procentais išreikšta norma nuo visų ar dalies projekto tinkamų finansuoti išlaidų, taikoma apmokant dalį projekto išlaidų, kai projekto vykdytojas neteikia projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų.

- ✓ projekto vykdytojo darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos už laiką, dirbtą administruojant projektą;
- ✓ su projekto administravimo reikmėmis susijusių prekių įsigijimo, patalpų nuomos išlaidos;
- ✓ įrangos, transporto priemonių nuomos išlaidos, kai jos yra susijusios su projekto administravimu;
- ✓ projekto administravimo paslaugų, teisinių ir kitų konsultacijų išlaidos;
- ✓ projekto administravimo reikmėms būtinų komunalinių ir ryšio paslaugų išlaidos ir įsigyto ir (arba) nuomojamo turto eksploatavimo išlaidos;
- ✓ kitos su projekto administravimu susijusios išlaidos.

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (10)

- ✓ Jei visos projekto išlaidos (įskaitant administracinio pobūdžio išlaidas) patiriamos išimtinai (100 proc.) kaip veiklų rangos išlaidos, t. y., perkamos ir projekto administravimo paslaugos, projekto netiesioginės išlaidos apmokamos neviršijant nurodytų fiksuotųjų normų.
- ✓ Netiesioginės projekto išlaidos taip pat turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentais.

SVARBU: Tiesioginėms projekto išlaidoms negali būti priskiriamos projekto administravimo išlaidos (pvz., darbo užmokesčio, projekto administravimo paslaugų ir kitos išlaidos, susijusios su projekto administravimu).

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (11)

SVARBU: Projekto sutartyje nustatčius fiksuotąją normą, projekto įgyvendinimo metu ji negali būti keičiama, išskyrus atvejus, kai:

- ✓ mažėja projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma,
- ✓ skiriamas papildomas finansavimas,
- ✓ pasikeičia fiksuotosios normos taikymą reglamentuojantys teisės aktai.

Tokiu atveju projekto fiksuotoji norma įvertinama ir nustatoma iš naujo. Pakeitus fiksuotosios normos dydį, pagal ją apmokamos projekto išlaidos perskaičiuojamos vertinant projekto galutinį mokėjimo prašymą, atsižvelgiant į per visą projekto sutarties laikotarpį skirtą finansavimą.

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (12)

Netiesioginių išlaidų pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą apskaičiavimas

Kaip nustatoma?

Procentais, neviršijant Projektų taisyklių 10 priede nustatytų ribų, – pagal tai, kokią tinkamų išlaidų dalį (procentais) sudaro projekto veiklų rangos išlaidos, t. y., **išlaidos tų veiklų, kurias visiškai įgyvendina ne pats projekto vykdytojas, o paslaugų teikėjai, prekių tiekėjai ar rangovai** (angl. *outsourcing*).

Netiesioginių projekto išlaidų suma pagal fiksuotąją normą apskaičiuojama **didžiausią galimą projekto tinkamų finansuoti tiesioginių išlaidų sumą padauginus iš projektui galimos taikyti fiksuotosios normos.**

Eil. Nr.	Projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma, eurais	Didžiausia fiksuotoji norma (procentais), kai projekto veiklų rangos išlaidų dalis sudaro			
		iki 85 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų	nuo 85 (imtinai) iki 95 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų	nuo 95 (imtinai) iki 98 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų	nuo 98 (imtinai) iki 99,99 proc. (imtinai) tinkamų finansuoti projekto išlaidų
1.	iki 175 000	11,35	7,63	2,89	1,33
2.	nuo 175 001 iki 435 000	8,31	5,99	2,87	1,10
3.	nuo 435 001 iki 780 000	8,03	5,85	2,84	1,01
4.	nuo 780 001 iki 2 260 000	7,74	5,50	2,63	0,89
5.	nuo 2 260 001	4,11	4,11	2,02	0,59

Fizinio rodiklio Nr.	Fizinio rodiklio pavadinimas	Tinkamų finansuoti išlaidų suma
1.	Žemė	0,00
2.	Nekilnojamasis turtas	2 405 000,00
1.2.1	Įsigyti socialiniai būstai	2 405 000,00
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kt. darbai	3 250 000,00
1.1.1	Statomi būstai	3 250 000,00
1.1.1.1	Pastato projektavimas ir statinio projekto vykdymo priežiūra	197 500,00
1.1.1.2	Pastato statybos darbai	3 000 000,00
1.1.1.3	Pastato techninio projekto ekspertizė	17 500,00
1.1.1.4	Pastato techninė priežiūra	35 000,00
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	30 000,00
1.3.1	Įsigytos elektrinės viryklės (su orkaitėmis)	30 000,00
5.	Projekto vykdymas	4 000,00
1.6.1	Parengtas Investicijų projektas	4 000,00
6.	Informavimas apie projektą	1 000,00
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	20 000 (DU) + 13 571
		Iš viso 5 723 571,00

TIESIOGINĖ S PROJEKTO IŠLAIDOS
(visos, išskyrus administravimo išlaidas)

NETIESIOGINĖ S PROJEKTO IŠLAIDOS
(visos administravimo išlaidos)

5.690.000

1. Rangos (perkamų) išlaidų dalis nuo tinkamų finansuoti išlaidų?

- ✓ 2.405.000+197.500+
- ✓ 3.000.000+17.500+35.000+
- ✓ 30.000+4.000+1.000+13.571 = **5.703.571**
- ✓ 5.703.571 / 5.723.571 = **99,65 %**
- ✓ taikomas 6 stulpelis

2. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma?

- ✓ **5.723.571 Eur**
- ✓ Patenka į 2 stulpelio 5 eil. nustatytas ribas nuo 2.260.001 Eur

3. Ar pritaikyta teisinga norma (%) nuo tiesioginių išlaidų?

- ✓ Tiesioginės išlaidos sudaro **5.690.000 Eur** (2.405.000+3.250.000+30.000+4.000+1.000)
- ✓ Taikoma fiksuotoji norma – **0,59 %** (33.571 / 5.690.000)
- ✓ Tikriname, ar neviršija 6 stulpelio ir 2 stulpelio 5 eil. sankirtoje nurodyto procento.

Iš viso 5 723 571,00
Tinkamos išlaidos

!!! Netiesioginėse išlaidose taip pat gali būti pareiškėjo paties vykdomų (ne perkamų) veiklų išlaidų

Išlaidų tinkamumo reikalavimai (13)

Projekto biudžete nurodytos išlaidos pagrindžiamos:

- ✓ Pasirašytų sutarčių vertėmis;
- ✓ Komerciniais pasiūlymais;

Darbų išlaidos, kai:

- ✓ Parengtas Techninis projektas – Techninio projekto skaičiuojamąja kaina;
- ✓ Techninis projektas nėra parengtas, bet yra parengtas investicinis projektas ir projektinai pasiūlymai:
  - Sustambintais statybos darbų kainų apskaičiavimais, (UAB “SISTELA”);
  - Bendraisiais ekonominiais normatyvais statinių statybos skaičiuojamosios kainos nustatymui (įrengimo, eksploatavimo ir valdymo), projektavimo ir kitų inžinerinių paslaugų išlaidoms), (UAB “SISTELA”).